

קורס "ליווי במצבי סוף חיים, אובדן ושכול"

החטיבה ללימודי חוץ בשיתוף החוג לעבודה סוציאלית

מרכזים: מר יניב בן שושן, MSW; גב' אביטל תומר, MSW

ריכוז אקדמי: דר' ירון יגיל

רקע

בשנת הלימודים הקרובה יפתח בחטיבה ללימודי חוץ של המכללה האקדמית תל-חי המחזור השני של קורס ליווי בסוף החיים, אובדן ושכול. הקורס נפתח במתכונת מורחבת והוא יתמקד בתכנים תיאורטיים ומעשיים: ידע מעולם הרפואה, הסיעוד והמשפט לצד תיאוריה ופרקטיקה של התערבות בתחום הטיפול הרגשי והליווי הרוחני. מעבר לידע מקצועי, יכלול הקורס גם ליווי קבוצתי שיתמקד בתהליכים אישיים-רגשיים. הקורס יועבר על-ידי מיטב אנשי המקצוע ומומחים מהאקדמיה.

קהל יעד

אנשי מקצוע בתחום הבריאות (רופאים, אחיות ומקצועות פארא-רפואיים נוספים), פסיכולוגים עובדים סוציאליים, ועובדים בתחום החינוך (מורים, גננות ויועצות חינוכיות). מספר המשתתפים מוגבל ל-24.

נושאי לימוד עיקריים

- חקירה של הנרטיב האישי לעיסוק ב-"סוף החיים".
- נגיעה בהיבטים פילוסופיים ופסיכולוגיים של המפגש עם המוות.
- תסמינים פיזיולוגיים של סוף החיים והטיפול הרפואי באדם הנוטה למות.
- היבטים תיאורטיים של אובדן, אבל מקדים, אבל ושכול.
- דינאמיקה של התמודדות אישית, זוגית ומשפחתית עם מחלה חשוכת מרפא.
- עקרונות ופרקטיקה של טיפול תומך (פליאטיבי) בקהילה ובאשפוז.
- דילמות אתיות ומשפטיות בטיפול בסוף החיים.
- יצירת משמעות ותקווה בסוף החיים, ובכלל זה: Dignity therapy.
- היבטים ייחודיים לטיפול בחולה הקשיש בסוף החיים.
- התערבות לקראת אובדן צפוי של הורה לילדים צעירים / של ילד הנוטה למות.
- התערבות משפחתית בסוף החיים.
- "המטפל הפצוע" – התמודדות עם שחיקה ו"תשישות חמלה" בטיפול בסוף החיים.
- ניהול הטיפול בסוף החיים: עבודה בצוות רב-תחומי.
- אמונה ורוחניות בסוף החיים.
- שחרור האדם הנוטה למות - Letting go.

סגל התכנית

- **מר יניב בן שושן (MSW)**, מנהל השירות לעבודה סוציאלית, רכז ועדת האתיקה ועו"ס צוות פליאטיבי במרכז הרפואי זיו בצפת, עו"ס ומטפל משפחתי בהוספיס גליל עליון, מרצה בפקולטה לרפואה בצפת וחבר בוועדה להכנת "התכנית הלאומית לטיפול בסוף החיים והטיפול הפליאטיבי בישראל" (2016).
- **גברת אביטל תומר (MSW)**, מלמדת בחוג לעבודה סוציאלית במכללת תל חי, מרכזת צוות טיפולי בפנימיית אשבל, ולשעבר עו"ס באגף משפחות שכולות במשרד הביטחון.
- **דר' ירון יגיל (MSW; PhD)**, עובד סוציאלי בעל ותק וניסיון של מעל 30 שנה בעבודה סוציאלית פרטנית וקבוצתית, מתוכן כעשר שנים במרכז הרפואי סוראסקי תל אביב. מלמד מזה כעשר שנים במכללת אשקלון ובמכללת תל חי, חוקר ומורה בתחומים הנוגעים לממשק שבין עבודה סוציאלית למערכת הבריאות ולמצבי חולי ובריאות. מתמחה בטיפול פוסט-מודרני קצר מועד.
- **דר' אייל גולדברגר (MD)**, מנהל רפואי של הוספיס גליל עליון. מומחה ברפואה פליאטיבית (מ"אבות המקצוע בישראל"), הומיאופת קלאסי ומנהל (בעבר) של המרפאה לרפואה משלימה של שב"כ בצפת, מרצה ומדריך סטודנטים בפקולטה לרפואה בצפת.
- **גב' יעל בלייך (RN; MA)**, אחות אחראית ומנהלת המערך הטיפולי בהוספיס גליל עליון. אחות מומחית בטיפול פליאטיבי (מ"אבות המקצוע בישראל") ומדריכה בקורסים לאחיות בטיפול פליאטיבי.
- **מרצים נוספים: דר' גילי פלג, דר' מאיה פלד-אברהם, חננאל טחובר**

תנאי קבלה

תואר אקדמי ו/או תעודת הסמכה מקצועית מוכרת בתחום מדעי הרפואה, הטיפול ו/או החינוך.

תעודה

למשתתפים תוענק בסיום הקורס תעודת בוגר קורס מטעם החטיבה ללימודי חוץ של המכללה האקדמית תל-חי. אנו פועלים להכרה בקורס לצורך גמול השתלמות, אך בשל מורכבותו של התהליך, איננו יכולים להתחייב לכך בשלב זה.

כללי

- משך הקורס: 75 שעות אקדמיות (15 מפגשים בני 5 שעות אקדמיות כל אחד).
- המפגשים יתקיימו בימי שלישי, בין השעות 16:00-20:30, בתדירות של אחת לשבועיים.
- שכר לימוד: 4,500 ₪ + 250 ₪ דמי רישום.
- *דמי הרישום לא יוחזרו במקרה של ביטול הרשמה על-ידי הנרשם.
- פתיחת הקורס מותנית במספר הנרשמים.

לפרטים נוספים והרשמה: החטיבה ללימודי חוץ תל-חי

5, 04-8181855, שלוחה

או במייל external@telhai.ac.il

סילבוס הקורס

פירוט	תאריך	מפגש מס'
<ul style="list-style-type: none"> - פתיחה - תיאום ציפיות, היכרות - תיאוריית ניהול האימה - תחילת סדנא תהליכית - הנרטיב האישי לעיסוק בסוף החיים ושכול 	25/12/2018	1
<ul style="list-style-type: none"> - תאוריות אקזיסטנציאליות והתמודדות עם המוות - תיאוריות של שכול ואבל (פרויד, קובלר-רוס, פרנקל, רובין...) - סדנא תהליכית 	08/01/2019	2
<ul style="list-style-type: none"> - חיים בצל המוות - התמודדות עם מחלה חשוכת מרפא - אבל מקדים, דיכאון תגובתי והיבטים תאורטיים נוספים - סדנא תהליכית 	22/01/2019	3
<ul style="list-style-type: none"> - מבוא לטיפול פליאטיבי - טיפול סיעודי פליאטיבי - תפקידי האחות, ניהול מקרה, עבודה בצוות רב מקצועי - סדנא תהליכית 	05/02/2019	4
<ul style="list-style-type: none"> - הטיפול הרפואי הפליאטיבי - איזון כאב וסימפטומים, הימים האחרונים - סוגיות רפואיות ספציפיות - פליאציה בילדים, בזקנים ועוד - סדנא תהליכית 	19/02/2019	5
<ul style="list-style-type: none"> - דינמיקה משפחתית בסוף החיים - תיאוריה ופרקטיקה - סדנא תהליכית 	05/03/2019	6
<ul style="list-style-type: none"> - שכול בראי מעגל החיים, מעגל חיי המשפחה, תפקיד - תפיסת המוות אצל ילדים בגילאים שונים, אבל של ילדים - סדנא תהליכית 	19/03/2019	7
<ul style="list-style-type: none"> - שכול בפרספקטיבה של טראומה – אבל טראומתי / מורכב, P.T.S.D באבל - צמיחה פוסט טראומתית. - סדנא תהליכית 	02/04/2019	8
<ul style="list-style-type: none"> - פרקטיקה של התערבות פסיכוסוציאלית לקראת מוות צפוי - סימולציה - סדנא תהליכית 	30/04/2019	9
<ul style="list-style-type: none"> - פרקטיקה של התערבות פסיכוסוציאלית בניחום שכול ואבל - סימולציה - סדנא תהליכית 	14/05/2019	10
<ul style="list-style-type: none"> - על טיפול תומך (פליאטיבי) – באשפוז - על טיפול תומך בילדים - סדנא תהליכית 	28/05/2019	11

היבטים רוחניים , תרבותיים ודתיים של סוף החיים (כולל dignity therapy) ושוכל - סדנא תהליכית	11/06/2019	12
טראומטיזציה משנית, שחיקה ותשישות חמלה - "המטפל הפצוע"- התמודדות המטפל והצוות - באשפוז ובקהילה - סדנא תהליכית	25/06/2019	13
היבטים משפטיים ואתיים בטיפול בסוף החיים - סדנא תהליכית	09/07/2019	14
חוויית הקורס בראי תאוריית ניהול האימה - סדנת סיום - להיפרד בשלום letting go	23/07/2019	15

*** יתכנו שינויים**